

Onderwerp Ontwikkeling en aanpak Jeugdwerkloosheid


Steller M. Hansens

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 89 46 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 489988-2021

Datum 27-10-2021 Uw brief van

Uw kenmerk - 

Geachte heer, mevrouw,

In oktober vorig jaar hebben we u geïnformeerd over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt naar aanleiding van de coronacrisis en de keuzes die toen voorlagen in relatie tot het werkprogramma. Daarin hebben we de ontwikkeling van jongeren in de bijstand meegenomen en de initiatieven voor het ondersteunen van jongeren op de arbeidsmarkt. We hebben toen ook verwezen naar de motie van uw raad om de positie van jongeren te versterken aangezien de situatie voor jongeren op de arbeidsmarkt door de crisis niet goed kon worden overzien. In deze brief geven we u een update over de 'landelijke werkagenda voor jongeren' en hoe we hier al regionaal op vooruitlopen via onze 'sluitende aanpak jongeren' van Werk In Zicht. In aanvulling hierop nemen we u mee met verschillende projecten in de regio die de positie van (kwetsbare) jongeren versterken en met een project voor jongeren die we niet in beeld hebben. Ten slotte gaan we in op de ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid door te kijken naar het aantal jongeren in de bijstand en de WW, waaruit zal blijken dat de werkloosheid ook onder jongeren is afgenomen.

Landelijke aanpak jeugdwerkloosheid

Vorig jaar hebben jongeren veel klappen opgevangen door de coronacrisis. Zo zijn jongeren hun baan of bijbaan kwijtgeraakt, was het erg moeilijk (zo niet onmogelijk) om een stageplek te vinden en moest het onderwijs op afstand worden gevolgd. Vooral op psychisch en sociaal gebied hebben jongeren het moeilijk gehad. Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) begeleidt jongeren (tot 23 jaar) zonder startkwalificatie die voortijdig school hebben verlaten terug naar school en heeft als taak deze groep te monitoren. Duidelijk is dat jongeren extra aandacht nodig hebben, juist nu de arbeidsmarkt veel mogelijkheden biedt. Daarom zet het Rijk met de

ontwikkeling van een ‘landelijke werkagenda jeugdwerkloosheid’ in op het voorkomen en terugdringen van jeugdwerkloosheid door het perspectief te vergroten op vervolgonderwijs of werk. Het kabinet trekt hiervoor extra middelen uit en richt zich op werkzoekende jongeren, jongeren die hun baan dreigen te verliezen en (voortijdig) schoolverlaters in een kwetsbare positie. Deze extra middelen uit het steun- en het herstelpakket geven een impuls om jongeren ook in betere economische tijden een goede start op de arbeidsmarkt te bieden en zoveel mogelijk knelpunten weg te nemen. Het is nadrukkelijk de bedoeling om aan te sluiten bij bestaande samenwerkingsstructuren zoals we voor jongeren in onze arbeidsmarktregio via Werk in Zicht hebben georganiseerd. Definitieve besluitvorming voor structurele maatregelen en financiering ter voorkoming en bestrijding van jeugdwerkloosheid, wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet.

Sluitende aanpak Jongeren in de arbeidsmarktregio (Werk in Zicht)

Deze extra impuls vanuit het Rijk sluit goed aan bij onze regionale aanpak voor jongeren. Uit de vorige crisis hebben we geleerd dat een blijvende aanpak voor jongeren cruciaal is om hun positie op de arbeidsmarkt te versterken. Daarom hebben we ons, samen met onze partners via Werk in Zicht, de afgelopen jaren blijvend ingezet voor een goede aansluiting van jongeren naar school of naar werk. Om deze groep nog beter te kunnen begeleiden, is een goede samenwerking en professionele ondersteuning nodig. Hiervoor hebben we binnen onze arbeidsmarktregio de aanpak verder ontwikkeld met een nieuw WIZ Expertiseteam Jongeren die nu structureel zorgt voor een sluitende aanpak van jongeren. Het team bestaat uit jongeren(werk)coaches van alle werkpleinen, het Leerwerkloket (UWV) in onze arbeidsmarktregio en een regio-coördinator. Samen met collega’s in de regio wordt op verschillende terreinen samengewerkt, zowel lokaal als regionaal. Zo zijn we verder gegaan met de Route Arbeid Pro/Vso voor een sluitende aanpak voor jongeren van de praktijkschool of het speciaal onderwijs waarbij jongeren al op school worden voorbereid voor een soepele overgang naar werk of het werken met begeleiding. Voor kwetsbare jongeren (waaronder jonge statushouders) zetten we via Route Arbeid Entree – MBO 1& 2 in op begeleiding naar werk.

Ook zijn we bezig met het verder ontwikkelen van leren en werken via een MBO praktijkverklaring. Jongeren zonder startkwalificatie kunnen bij erkende leerbedrijven vakvaardigheden ontwikkelen dan wel aantonen dat ze hierover beschikken en dit laten erkennen met een MBO praktijkverklaring waardoor hun positie op de arbeidsmarkt sterker wordt.

Op initiatief van het MBO is in samenwerking met het bedrijfsleven extra ingezet om meer BBL-werkleerbanen te creëren. Inmiddels is dit in samenwerking met het Leerwerkloket gerealiseerd. We zien dat de meeste jongeren een plek hebben gevonden en dat er nu eerder een tekort is aan studenten.

Het OTP (Ondernemerstrefpunt) richt zich op het maken van een verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven waarbij ze de focus hebben gelegd op een leven lang ontwikkelen en loopbaanontwikkeling.

Voor een goede en bredere aansluiting op de kansrijke sectoren waar sprake is van personeelstekorten bieden we ook jongeren via Kansrijk Opleiden nieuwe opleidingsmogelijkheden en voorschakeltrajecten met goede baanperspectieven. Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door middelen uit het Nationaal Programma Groningen.

Het Talentperron is de fysieke plek voor iedereen die geïnteresseerd is om beter zicht te krijgen op kansen en mogelijkheden richting werk of scholing. Door gesprekken en het doen van testen kunnen bezoekers ervaren wat de mogelijkheden zijn en zo een betere aansluiting vinden op de arbeidsmarkt. In het kader van het Actieplan Covid Jongeren, waarbij middelen beschikbaar zijn gekomen uit het steun- en herstelpakket, heeft de bestaande samenwerkingsstructuur met de verschillende onderwijsinstellingen, de RMC's, de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en de Samenwerkingsverbanden met het VO en onze arbeidsmarktregio, geleid tot extra steun om jongeren te helpen. Zo is er hulp gekomen voor PrO/VSO leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en heeft het RMC extra kunnen inzetten om uitval te voorkomen. Daarnaast zijn er in de arbeidsmarktregio werkgroepen die momenteel uitvoering geven aan een drietal actielijnen waaronder Leerontwikkelcentra van 0-100, het verbreden van de Route Arbeid naar MBO gediplomeerd (met begeleiding en nazorg) en het versterken van de doorstroom binnen de onderwijsketen. Als laatste wijzen we u op de komst van het Regionaal Mobiliteitsteam waar ook jongeren die door corona werkloos zijn geworden of dreigen te worden, gebruik kunnen maken van de dienstverlening om weer werk te vinden en minder kwetsbaar te worden door het behalen van bijvoorbeeld deelcertificaten of andere diploma's.

In aanvulling op de regionale aanpak hebben we ook in de gemeente Groningen trajecten voor jongeren. Zo hebben we een Jongerenteam die hulp en begeleiding biedt aan jongeren zonder start kwalificatie en/of andere problematiek op hun weg terug naar school of werk. Maar ook het instroomportaal van Iederz biedt mogelijkheden aan jongeren met een uitkering onder de 27 jaar voor ondersteuning bij de ontwikkeling van diverse vaardigheden om een volgende stap te maken richting (gesubsidieerde) arbeid of praktijkleren.

Inzet op jongeren uit beeld

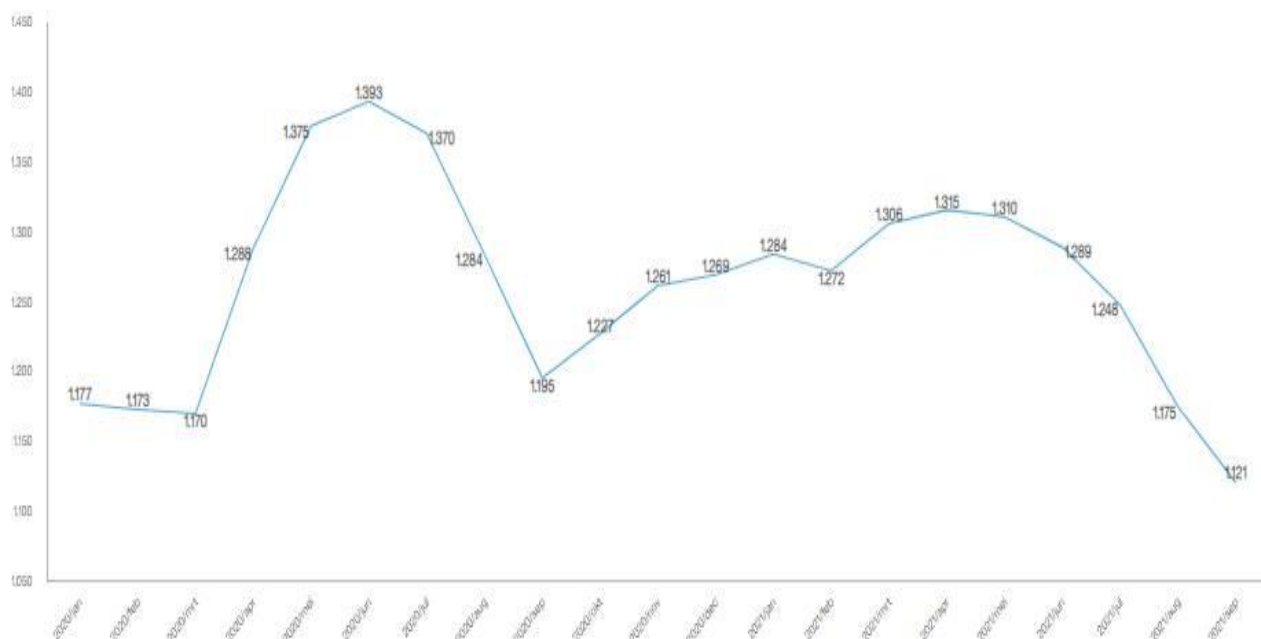
Daarnaast hebben we ook te maken met een groep jongeren die we niet in beeld hebben. De gemeente Groningen gaat, samen met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio, op zoek naar deze jongeren zonder startkwalificatie tussen de 23 en 27 jaar die niet op school, geen werk (of laag betaald werk) en geen uitkering hebben. Veel jongeren zijn vaak niet op de hoogte van de mogelijkheden voor ondersteuning. Dit blijkt bijvoorbeeld ook uit het rapport "niet-gebruik van de bijstand" van de inspectie SZW waarbij het vooral (thuiswonende) jongeren zijn (70%) die hiervan geen gebruik maken en/of dit niet weten. Dit is een kwetsbare doelgroep met een groter risico op langdurige werkloosheid, waarop mogelijk nu nog gestuurd kan worden. Zo krijgen deze

jongeren meer zicht op de mogelijkheden voor het volgen van een werkleertraject waardoor hun positie op de arbeidsmarkt wordt verstevigd. We zijn bezig om deze groep jongeren in beeld te brengen en binnen de mogelijkheden van de privacywetgeving te benaderen. Dit is één van de projecten binnen het Werk- en Ontwikkelprogramma waarover u binnenkort nader wordt geïnformeerd.

Ontwikkeling WW en Bijstand onder jongeren

Het uitbreken van de pandemie en de daarop volgende overheidsmaatregelen hebben een grote impact gehad op de Nederlandse economie en arbeidsmarkt. De samenleving ging op slot en de gevolgen voor de economie en arbeidsmarkt waren onvoorspelbaar. Toch blijkt de Nederlandse economie behoorlijk veerkrachtig. Mede door de steunmaatregelen heeft de economie zich snel weten te herstellen sinds de beperkende maatregelen verder worden afgeschaft. De voorspellingen van het CPB laten volgens de augustusraming een groei zien van 4% in 2021 en 3% in 2022, hoewel dit niet voor alle sectoren geldt. Ook de arbeidsmarkt is duidelijk aangetrokken en in bepaalde sectoren is een grote vraag naar mensen ontstaan. Voor het eerst sinds het begin van de meting in 2003 door het CBS is de spanning op de arbeidsmarkt zo hoog opgelopen dat er meer vacatures zijn dan werklozen (bron: CBS 17-8-2021). Voor de provincie Groningen geldt dat nu nog niet, maar stevenen we in oktober af op evenveel vacatures als werkzoekenden.

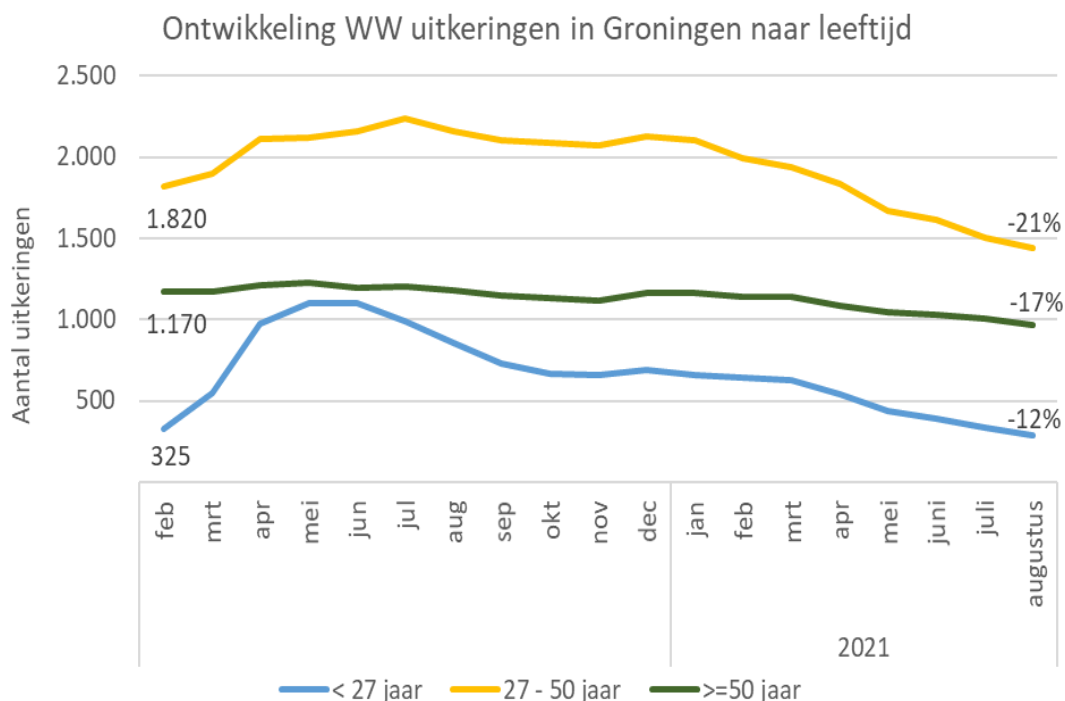
Het aantal mensen dat een bijstandsuitkering heeft is de afgelopen maanden fors afgenomen en is zelfs onder het niveau van voor de coronacrisis komen te liggen. Dit geldt ook voor het aantal jongeren in de bijstand.



(bron: Cognos)

Deze grafiek laat de ontwikkeling zien van het aantal jongeren tussen de 18 en 27 jaar dat een bijstandsuitkering heeft. Het aantal jongeren dat een uitkering ontving was op het hoogste punt 1.393 in 2020 en in de periode daarna, waarin sprake was van een versoepeling van de maatregelen, weer een daling. Vervolgens liep in het najaar 2020 het aantal uitkeringen onder jongeren langzamerhand weer op door de tweede lockdown waarin we waren beland. Na de versoepelingen rond april/ mei van dit jaar is het aantal jongeren met een bijstandsuitkering fors gedaald naar 1.121, minder dan het aantal voor de coronapandemie (-49). De verwachting is dat deze ontwikkeling voorlopig doorzet.

Ontwikkeling jongeren in de WW



(bron: UWV)

Het totaal aantal WW uitkeringen ligt ruim onder het niveau van voor de crisis. Ook het aantal uitkeringen onder jongeren is gedaald. De afname is hier minder groot dan in de andere leeftijdsklassen. Dit komt vooral doordat de werkgelegenheid sterk groeit in die sectoren waar voor de crisis het aantal banen ook al sterk toenam, zoals de bouw en de zorg. Dit zijn sectoren waar de leeftijd van werknemers iets hoger ligt dan in bijvoorbeeld horeca en de evenementenbranche.

**Tot slot**

De afgelopen periode hebben we stevig ingezet om de positie voor jongeren in onze arbeidsmarktregio te versterken. We hebben gezien dat het merendeel van de jongeren de weg terug naar school of werk heeft weten te vinden. Met deze inzet helpen we ook jongeren die niet helemaal zelfstandig werk of scholing kunnen vinden en voorkomen we dat ze langdurig aan de kant komen te staan. Juist nu, omdat de arbeidsmarkt iedereen maar vooral ook jongeren goed kan gebruiken. Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de projecten die wij via Werk in Zicht in onze arbeidsmarktregio hebben om (kwetsbare) jongeren een zo goed mogelijke aansluiting te laten vinden op de arbeidsmarkt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.